

Podpora VaV z rámcových programů EU – možnosti spolupráce akademické a průmyslové sféry

Nad'a Koníčková, Technologické centrum AV ČR

Olomouc, 19.11.2010

Technologické centrum AV ČR

- **založeno 1994**
- **Národní informační centrum pro evropský výzkum** (projekt financovaný MŠMT z programu EUPRO), informační a konzultační služby při zapojování českých výzkumných týmů do rámcového programu EU pro výzkum, vývoj a inovace, monitorování účasti ČR v rámcových programech
- **Strategické studie** analýzy a studie pro rozvoj VaVal, národní program výzkumu, regionální inovační strategie
- **Podpora podnikání a transfer technologií** podpora komercializace výsledků výzkumu a zavádění inovací, vyhledání partnerů pro výzkumnou spolupráci, člen sítě Enterprise Europe Network a koordinátor sítě v ČR
- **CZELO** Česká styčná kancelář v Bruselu, podpora zapojení českých týmů do mezinárodní spolupráce, zprostředkování kontaktů na EK, propagace českého VaVal v Bruselu

Nástroje mezinárodní spolupráce

- **7. Rámcový program EU pro výzkum vývoj a inovace (2007-2013)**
 - European Research Council – podpora základního výzkumu
 - ERANET – koordinace národních/regionálních výzkumných programů
- Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP) (2007-2013)
- European Institute of Technology – Knowledge and Innovation Communities
- European Technology Platforms + Joint Technology Initiatives
- Joint Programming Initiatives
- Public Private Partnership (PPP) projekty

Rámcové programy EU

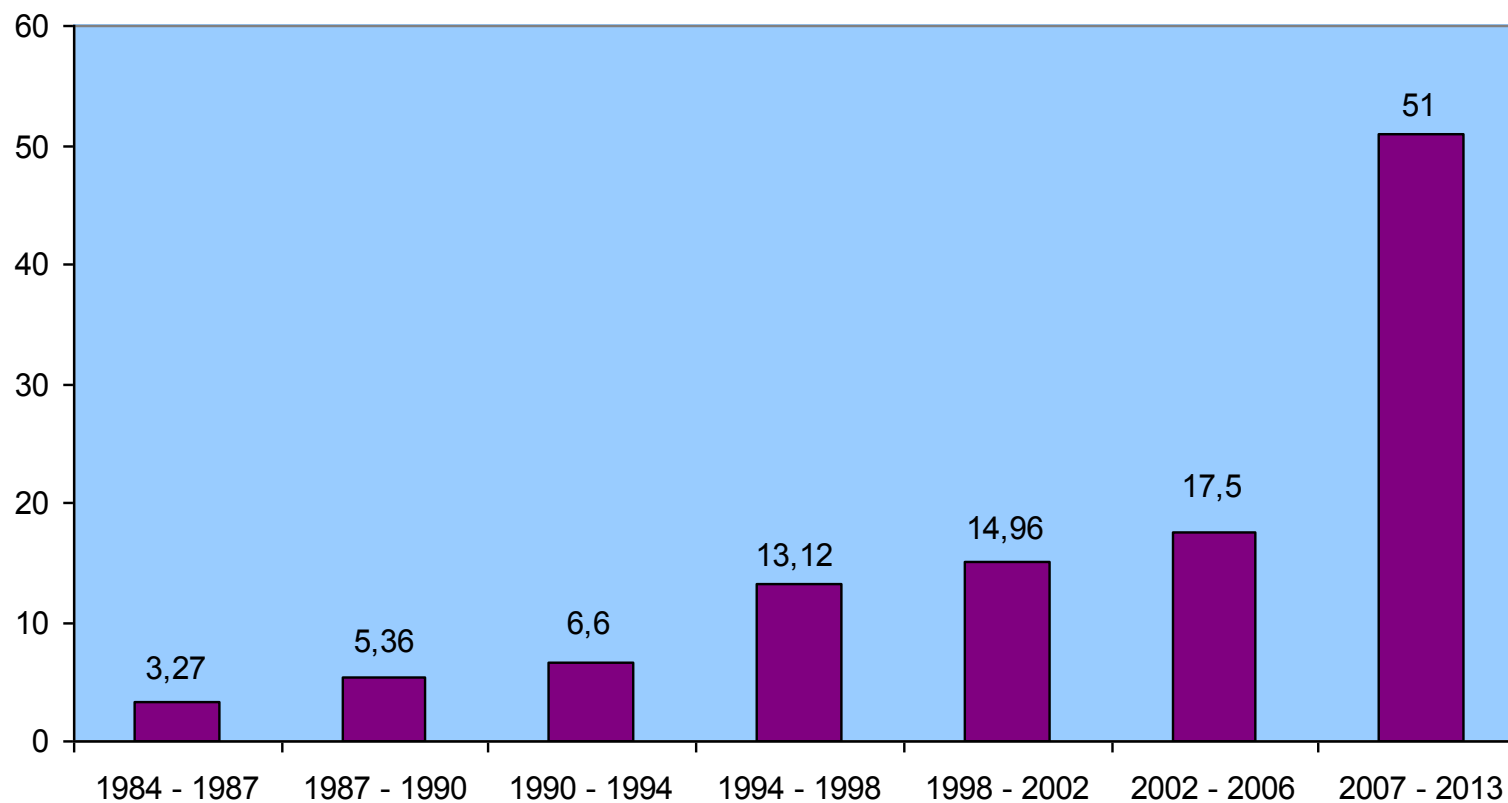
CÍLE

- **podpora evropského výzkumu** s cílem posílit konkurenceschopnost Evropy
- **podpora výzkumu, inovací, mobility výzkumníků**, specifické typy projektů podporující spolupráci firem a výzkumu
- hlavní nástroj financování evropského výzkumu

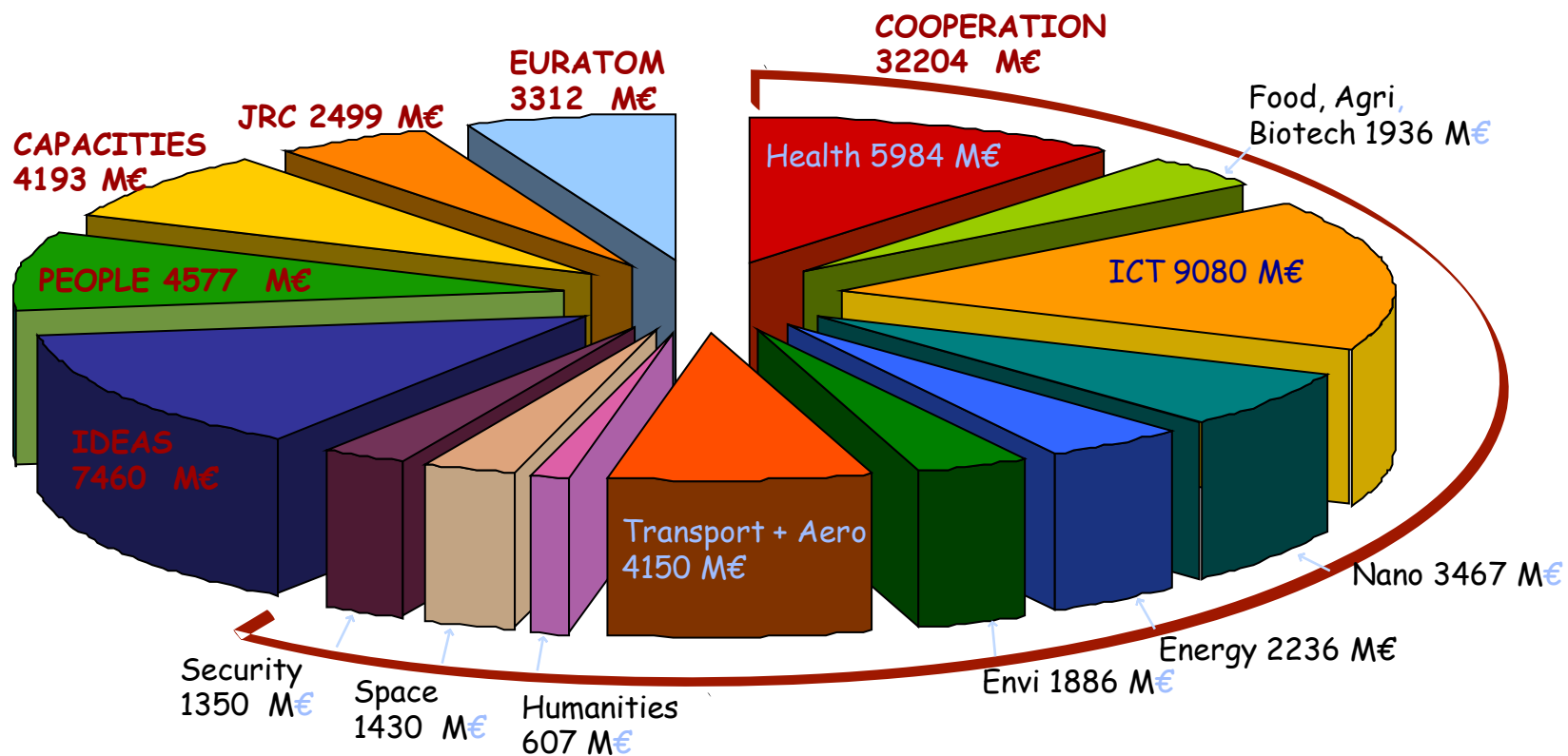
Historie rámcových programů

- **1984 1. rámcový program**
- 1993 Smlouva o Evropské unii – posílení role výzkumu v rozšířené Evropě
- 1994 4. rámcový program – rozpočet 13,3 mld. €; ČR 243 projektů
- 1998 5. rámcový program – rozpočet 14,96 mld. €; ČR 701 projektů
- **2000 ERA – Evropský výzkumný prostor**
- 2002 6. rámcový program – rozpočet 17,5 mld. €; ČR 876 projektů
- **2007 7. rámcový program – rozpočet 50,5 mld. €; ČR (zatím) 505 projektů**

Rozpočty rámcových programů EU

Struktura 7. rámcového programu

Typy účastníků 7.RP

- výzkumné týmy z univerzit a jiných výzkumných institucí
- výzkumníci jednotlivci
- malé a střední podniky
- průmyslové podniky
- regiony, města, krajské úřady, ministerstva

(s právní subjektivitou v členské, asociované či třetí zemi)

Řešitelské týmy projektů 7.RP

- až na výjimky musí být **multipartnerské a mezinárodní**
- minimální podmínkou jsou **3 týmy ze 3 zemí**, existují ale výjimky pro určité typy projektů
- klíčová je úloha koordinátora projektu
- podporována je **účast partnerů ze třetích zemí** (zejména rozvojových) a **účast MSP**

Základní principy financování projektů 7.RP

- projektům vybraným Evropskou komisí pro financování je přiznán **příspěvek k náhradě uznatelných nákladů (zásada spolufinancování a neziskovosti)**
- příspěvek může dosáhnout **max. 50 – 100 % skutečně vynaložených nákladů** (dle typu subjektu, typu projektu, typu aktivity)
 - **UZNATELNÉ náklady** – osobní náklady/mzdy, cestovní náhrady, materiálové náklady, investice související s řešením projektu, režijní náklady aj.
 - **NEUZNATELNÉ náklady** - identifikovatelné nepřímé daně včetně DPH, cla, dlužné úroky, rezervy na možné budoucí ztráty nebo výdaje, kursové ztráty, náklady vykázané, vzniklé nebo hrazené v souvislosti s jiným projektem ES aj.
- **financování je zálohové před zahájením projektu**, na základě ročního vyúčtování nákladů poskytuje EK platbu na další období
- **účtuje se podle národních předpisů a zvyklostí**

Typy projektů v 7.RP (funding scheme)

- Velké výzkumné projekty (CP-IP,CP-FP)
- Specifické projekty pro MSP (včetně jejich asociací)
- Sítě excelence (sítě výzkumných pracovišť)
- Koordinační a podpůrné akce (propagace 7.RP, konference, studie...)
- Akce Marie Curie (mobility)
- ***MSP se mohou zapojit do všech aktivit 7.RP !!***

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP

- **Ve všech 10 tématických prioritách specifického programu **Spolupráce****
 - **Projekty se podávají do otevřených výzev, pouze na vyhlášená témata**
 - **Účast firem možná vždy, u některých témat účast firem (MSP) povinná, vyčleněný rozpočet pro MSP**
 - **Role firem – partnerů v projektu SP Spolupráce:**
 - **Výzkum**
 - **Demonstrační aktivity, koncoví uživatelé technologie**
 - **Školící aktivity**
 - **Management projektu**
 - **Subkontrakt – odůvodněné, dílčí aktivity nebo služby (specifické analýzy, tvorba webu...), výběrové řízení**

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP – specifický program Spolupráce

- Výzkumné projekty (menší CP, větší Integrované projekty)
- Výzkumné projekty s minimálně třemi účastníky ze 3 zemí
- Doba trvání : 24 – 60 měsíců.
- Rozpočet miliony EUR až desítky milionů EUR
- Příspěvek EK činí 50-75% na výzkumné aktivity, 50 % na demonstrační aktivity, režie podle typu organizace
- Majitelem práv k využívání výsledků projektu je řešitelské konsorcium
- Detailní rozdělení práv mezi jednotlivé řešitele řeší Konsorciální smlouva
- Rozsáhlá výzva ve všech tematických prioritách byla publikována 20.7.2010 s uzávěrkami většinou v prosinci 2010 – lednu 2011.

Hodnocení projektů 7.RP

HODNOCENÍ PROJEKTŮ v SP SPOLUPRÁCE

- projekty jsou hodnoceny na základě předem stanovených kritérií
 - vědecká a/nebo technologická excelence
 - provedení
 - dopad
- hodnotiteli jsou experti (peer review), nikoliv úředníci Evropské komise

PPP iniciativy v 7.RP

Iniciativy jsou součástí Evropského plánu ekonomické obnovy – EK podpoří výzkumné úsilí v několika průmyslových sektorech – automobilový, stavební a průmyslová výroba

společné výzvy několika tematických priorit (program Spolupráce)

Vyhlášení 3 iniciativ:

- **Továrny budoucnosti, 1,2 mld eur na výzkum a vývoj**
- **Energeticky úsporné stavby, 1 mld eur**
- **Zelená auta, 1 mld eur**

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP – Specifický program Lidé

Projekty spolupráce akademické sféry s průmyslem (Industry-Academia Partnerships and Pathways) – min. 1 podnik a 1 akademická instituce ze 2 zemí (členské nebo asociované k RP)

- Časově omezené výměny zaměstnanců mezi oběma sférami (2 měsíce – 2 roky)
 - Hostování externích specialistů (1-2 roky)
 - Společně organizované konference a semináře
- **Kritéria hodnocení:**
- Vědecká kvalita projektů (Scientific and Technological Quality)
 - Školení a přenos znalostí (Training and Transfer of Knowledge)
 - Implementace (Implementation)
 - Vliv na evropskou vědu a na profesní růst stážistů (Impact)

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP ve specifickém programu Kapacity – Výzkum pro MSP (1)

Obecná charakteristika:

- specifické projekty na podporu rozvoje a inovací u technicky středně vyspělých MSP (např. výrobních, nikoli výzkumných a hi-tech)
- u těchto projektů MSP neřeší výzkumné úkoly, výzkum zadají k řešení výzkumným organizacím (outsourcing výzkumné činnosti)
- projekty jsou určeny pro skupiny individuálních MSP z několika evropských zemí, které chtějí řešit společný problém a nemají dostatečnou vlastní výzkumnou kapacitu a finanční zdroje na objednání výzkumu u jiné organizace
- v projektu je možno řešit libovolné téma (nové v Evropě)
- předpokládá se, že MSP výsledek projektu uplatní na trhu (nový produkt, technologie, služba), není to povinnost

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP ve specifickém programu Kapacity – Výzkum pro MSP (2)

Průběh řešení

- projekty řeší dvě hlavní skupiny účastníků (MSP a výzkumné organizace)
- skupina MSP zadá úkol výzkumným organizacím k řešení
- výzkumné organizace úkol vyřeší a výsledek předají skupině MSP
- MSP ověří navržené řešení

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP ve specifickém programu Kapacity – Výzkum pro MSP (3)

Práva a finanční spoluúčast jednotlivých skupin řešitelů

- Řešitelé ze skupiny MSP jsou výlučnými vlastníky výsledků projektu s právy ke komerčnímu využití.
- MSP přispívají do projektu vlastním nefinančním (nákladovým – in kind) vkladem
- Řešitelé ze skupiny výzkumných organizací nemají práva k využívání výsledků projektu.
- Výzkumné organizace nepřispívají do projektu vlastním vkladem, tzn. že jejich náklady jsou uhrazeny ze 100%
- Po dohodě všech řešitelů lze výše uvedené obecná pravidla modifikovat
- Rozdělení práv mezi jednotlivými řešiteli se řeší Dohodou konsorcia, kterou podepisují všichni řešitelé.

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP ve specifickém programu Kapacity – Výzkum pro MSP (4)

- **MSP** – min. 3 MSP ze 3 zemí EU nebo asociovaných zemí
- *Formulují a zadávají výzkumný úkol*
- Jsou vlastníky výsledků projektu
- Ověřují vyvinutou technologii a uvádějí ji do praxe
- Přispívají do projektu v nefinanční formě

- **Výzkumné organizace** – min. 2
- *Provádí výzkum na základě zadání konsorcia MSP*
- Jejich náklady musí být plně uhrazeny

- **Další podniky a koneční uživatelé**
- Mohou se účastnit, pokud je v zájmu MSP
- Nemohou hrát v projektu dominantní roli

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP ve specifickém programu Kapacity – Výzkum pro MSP (5)

- **Celkový rozpočet:** 0,5 – 1,5 mil. EUR (doporučeno)
- **Doba trvání:** 1-2 roky (doporučeno)
- **Koordinace projektu:** MSP, výzkumná organizace, další podnik (výjimečně)
- **Téma:** libovolné téma vědy a techniky
- **Požadavek na MSP:**
 - - musí splňovat definici MSP
 - - nesmí být výzkumnou nebo konzultační organizací.
- **Počet účastníků:** 5-10 (doporučeno)
- **Vzorový projekt:** <http://www.ncp-sme.net/publications/model-proposal>

Příležitosti pro spolupráci s podniky v 7.RP ve specifickém programu Kapacity – Výzkum pro MSP (6)

- **Finanční příspěvek Společenství:**
 - **„Výzkum a technologický rozvoj“ - 50 %**
(75 % pro neziskové organizace, univerzity, výzkumné organizace, MSP)
 - **„Demonstrační činnosti“ – 50 %**
 - **„Jiné aktivity“ – 100 %**
 - **„Řízení projektu“ – 100 %**
- Jedná se o příspěvek do projektu, nikoli o příspěvek jednotlivým řešitelům. Tento příspěvek se přerozdělí v rámci projektu tak, že se v první řadě pokryjí náklady výzkumných organizací a zbytek se rozdělí mezi MSP.

Projekty s účastí ČR v 7.RP – uzavřené smlouvy

Celkem **426 projektů**
 530 účastí
nakontrahováno **124,3 mil €**
z toho příspěvek EC **92,7 mil €**

Dle sektorů	Účastí	Uznatelné náklady	
		(€)	Příspěvek EK (€)
VŠ	178	37 761 820	30 062 012
VÝZKUM	52	13 463 642	9 109 845
AV	93	22 434 289	18 658 402
SOUKR.	126	38 423 542	25 743 158
VEŘ.	21	4 971 294	3 842 667
OSTATNÍ	60	7 232 006	5 276 455

Projekty EUROSTARS (1)

- **Určeno pro: výzkumně zaměřené MSP**
- **Charakteristika:** Menší výzkumné projekty pro MSP. Projekt musí být veden výzkumně zaměřeným MSP. Za takový podnik je považována firma, která realizuje 10% ročního obrátu ve výzkumu nebo vývoji, nebo má 10% zaměstnanců činných v těchto aktivitách. Dále se požaduje uvedení nového produktu, technologie, nebo služby na trh do dvou let po skončení projektu.
- **Minimální počet řešitelů:** dva MSP ze dvou členských zemí EUROSTARS (27 zemí).
- **Velikost projektu:** Průměrně 1,5 mil. € (první výzva)
- **Příspěvek řešitelům:** Podle národních předpisů
- **Doba trvání projektu:** průměrně 28 měsíců (první výzva)
- **Vlastnictví výsledků projektu:** konsorcium MSP

Projekty EUROSTARS (2)

- **Téma: libovolné**
- **Financováno z:**
 - národních zdrojů, EK a soukromého sektoru; celkový rozpočet na léta 2007 – 2013 činí 800 milionů €.
- **Výsledky předchozí výzvy:**
 - Do výzvy s uzávěrkou 25.2.2010 bylo předloženo 279 návrhů, financováno budou 85 projektů
- **Aktuální výzva: uzávěrka 24.3.2011**
- **Informace: <http://www.eurostars-eureka.eu>**

- **Kontaktní osoba: ing. Josef Martinec, MŠMT**

Projekty EUREKA (1)

- **Určeno pro:** spolupráci mezi průmyslovými podniky, výzkumnými organizacemi a vysokými školami
- **Charakteristika:** projekty tržně orientovaného výzkumu a vývoje
- **Minimální počet řešitelů:** řešitelé ze dvou členských zemí EUREKY (38 zemí).
- **Velikost projektu:** cca 1,5 mil.€
- **Příspěvek řešitelům:** Podle národních předpisů, až 50%
- **Vlastnictví výsledků projektu:** konsorcium řešitelů

- **Téma:** libovolné, rámcově jsou projekty směřovány do těchto oblastí
 - Elektronika a informační technologie
 - Průmyslově vyráběné materiály a doprava
 - Ostatní průmyslové technologie
 - Chemie, fyzikální a exaktní vědy
 - Biologické vědy

Projekty EUREKA (2)

- Zemědělství a mořské zdroje
- Energetika
- Zemědělství a potravinářské technologie
- Měření a normy
- Technologie pro ochranu lidstva a životní prostředí
- *Financováno z: národních zdrojů*
- *Výsledky předchozí výzvy: za půl roku 2007/2008 bylo předloženo 51 návrhů*
- *Aktuální výzva: návrhy se podávají průběžně*
- www.eureka.be
- <http://www.aipcr.cz/eureka.asp>

- **Národním koordinátorem programu EUREKA v ČR je ing. Josef Martinec (MŠMT) (www.msmf.cz), podporu programu EUREKA v ČR zajišťuje Asociace inovačního podnikání ČR - ing. Pavel Dlouhý**

Competitiveness and Innovation programme (CIP)

- podpora inovačních aktivit (včetně eko-inovací) MSP, zlepšení přístupu k finančním zdrojům, služby pro podporu podnikání v regionech
- Rozpočet 3621 Meuro (2007-2013)
- 3 operační programy
 - **Entrepreneurship and Innovation Programme** - přístup k finančním zdrojům, podpůrné služby pro inovační MSP (sít' EEN), podpora eko-inovací – pilotní projekty, vytváření sítí- výměna nejlepších praxí při vytváření a zavádění eko-inovačních politik, zlepšení kultury podnikání
 - **Information Communication Technologies Policy Support Programme** – pilotní akce pro rozvoj a uplatnění informačních a komunikačních technologií a služeb – zdraví, digitální knihovny, veřejné služby, energetika, internet
 - **Intelligent Energy Europe Programme** – školicí aktivity – energeticky úsporné stavby, programy podpory produkce energie z obnovitelných zdrojů, úspornější a čistší městská doprava

Sít' EEN – příklad projektu CIP

poskytovat podporu a informace o možnostech inovativního podnikání, pomoc podnikatelům při vyhledávání nových obchodních partnerů, podpora mezinárodního transferu technologií, organizační a právní pomoc při účasti firem v programech mezinárodní výzkumné spolupráce

- sít' je tvořena 70 konsorcií s více jak 500 partnery ve 40 zemích
- v ČR koordinuje aktivity sítě Technologické centrum AV ČR, podílí se 11 regionálních partnerů
- kromě prostředků CIP se na financování sítě v ČR podílí MPO

více informací na: <http://www.enterprise-europe-network.cz/>

European Institute of Innovation and Technology (EIT)

podporovat tržně-orientované inovace a tím konkurenceschopnost a růst Evropy, podpora transferu znalostí a vytváření spin-off firem a inovačních MSP, podpora mobility výzkumníků mezi akademickou sférou a průmyslem, orientace vzdělávacích a výzkumných aktivit na potřeby společnosti

- Vytváření partnerství mezi institucemi vyššího vzdělávání, výzkumnými institucemi a průmyslem (**KIC – Knowledge and Innovation Communities**), hlavním měřítkem je excellence, podpora KIC ze zdrojů EU 300 Meuro (2008-2013)
- KIC jsou vybírány **Řídícím výborem EIT** podle předem stanovených kritérií (na základě hodnocení nezávislých expertů) a jsou otevřeny novým členům
- **Řídící výbor EIT** určuje dlouhodobou Strategickou inovační agendu
- KIC jsou autonomní ve vytváření vnitřní struktury a pracovních metod
- Zatím 3 oblasti ve kterých se vytváří KIC:
 - **Adaptace a zmírnění dopadů klimatických změn**
 - **Udržitelná energetika**
 - **Budoucnost informační a komunikační společnosti**

Evropské technologické platformy

mobilizovat investice soukromé sféry do VaVal a stimulovat spolupráci mezi průmyslem a akademickou sférou v oborech důležitých pro konkurenceschopnost evropského průmyslu

- **ETP jsou řízeny průmyslem, vytváří 3 základní dokumenty:**
 - **Vize – čeho dosáhnout**
 - **Strategická výzkumná agenda – jaký výzkum podpořit**
 - **Implementační plán**

ETP výrazně ovlivňují témata výzev 7.RP

technologické platformy existují i na národních úrovních

Společné technologické iniciativy (JTI)

- **JTI – vyšší úroveň integrace a spolupráce, závazek průmyslu, členských zemí a EK financovat společně výzkum**
 - Innovative Medicine (IMI)
 - Embedded Computing Systém (ARTEMIS)
 - Aeronautics and Air transport (Clean Sky)
 - Nanoelectronics Technologies 2020 (ENIAC)
 - FuelCells and Hydrogen (FCH)
- JTI vyhlašují vlastní výzvy na podávání projektů

Informační zdroje

Informace o 7.RP v češtině

<http://www.fp7.cz/>

Oficiální stránky EK o 7.RP

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

Otevřené výzvy 7.RP

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>